

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący sędzia Ewa Taberska

Sędziowie Hanna Bartkowiak

Piotr Gerke

Protokolant prot. sąd Katarzyna Szymanek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Arkadiusza Dzikowskiego

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2020r.

sprawy **D. P. (P.)**

z powodu apelacji wniesionej przez skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Wągrowcu

z dnia 1 października 2019r. sygn. akt II K 419/19

1. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.
2. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. B. kwotę 147,60 złotych brutto z tytułu zwrotu kosztów obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym.
3. Zwalnia skazanego od zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Hanna Bartkowiak Ewa Taberska Piotr Gerke

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 1087/19
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Wągrowcu z dnia 1 października 2019 r., sygn. akt II K 419/19

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
XX		XXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXX
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
XX	XXXXXX	XXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXX	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
XXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz		

niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
XXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XX

. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	Rażąca niewspółmierność kary łącznej orzeczonej zaskarżonym wyrokiem łącznym.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Zarzut apelującego rażącej surowości orzeczonej wobec niego kary łącznej 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności był niezasadny.</p> <p>Rażąca niewspółmierność kary, o jakiej stanowi art. 438 pkt. 4 k.p.k., zachodzi bowiem jedynie wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, w rozważanym przypadku kary łącznej, można przyjąć, iż zachodzi wyraźna dysproporcja pomiędzy sumą kar zasadniczych, wymierzonych w poszczególnych wyrokach podlegających łączeniu, a dolegliwością jaką należałoby skazanemu wymierzyć w następstwie prawidłowego</p>		

zastosowania sądowych reguł kształtowania kary łącznej. Zmiana wysokości orzeczonej kary może w postępowaniu odwoławczym nastąpić jedynie wówczas, gdy kara jawi się jako „rażąco niesprawiedliwa”. Owa niewspółmierność poprzedzona została w ustawie określeniem „rażąca”, co wyraźnie zaostrza kryterium zmiany wyroku w orzeczeniu reformatoryjnym z powodu czwartej względnej przyczyny odwoławczej. Określenie „rażąca” należy bowiem odczytywać dosłownie i jednoznacznie jako cechę kary, która istotnie bije w oczy, oślepia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 02 czerwca 2016 r., sygn. II AKa 70/16, LEX nr 2079199). Kryterium tego nie spełnia kara łączna orzeczona w zaskarżonym wyroku.

Wysokość kary łącznej orzeczonej wobec skazanego D. P. zaskarżonym wyrokiem łącznym nie może być skutecznie kwestionowana. Nie tylko bowiem mieści się ona w granicach określonych art. 86 k.k., lecz także w sposób należyty uwzględnia dyrektywy szczególne wymiaru kary łącznej. Wymierzając karę łączną należy przede wszystkim oznaczyć granice, w których kara ta może być wymierzona (art. 86 k.k.).

W przypadku kar pozbawienia wolności składających się na orzeczoną przez Sąd meriti w niniejszej sprawie karę łączną granica kary łącznej możliwej do wymierzenia wynosiła od 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (najwyższa z kar podlegających łączeniu – kara orzeczona w sprawie II K 149/19) pozbawienia wolności do 3 lat i 11 miesięcy pozbawienia wolności (suma zbiegających się i podlegających połączeniu kar).

Sąd Okręgowy po przeanalizowaniu podniesionych w apelacji argumentów, jak również wszystkich tych okoliczności, które z urzędu uwzględnić trzeba przy wymiarze kary nie uznał podniesionych w apelacji argumentów za trafne i posiadające na tyle wpływ na wymiar kary, by pozwalały one potraktować orzeczoną wobec skazanego karę łączną za rażąco niewspółmiernie surową. Wydając wyrok łączny, sąd orzekający powinien przede wszystkim rozważyć, czy pomiędzy poszczególnymi czynami, za które wymierzono kary, istnieje ścisły związek podmiotowy lub przedmiotowy, czy też związek ten jest dość odległy lub w ogóle go brak, a ponadto powinien rozważyć, czy okoliczności, które zaistniały już po wydaniu poprzednich wyroków, przemawiają za korzystnym lub niekorzystnym ukształtowaniem kary łącznej (Wyrok SN z dnia 1983.10.25, IV KR 213/83, OSNKW 1984/5-6/65). Decydujące znaczenie przy wymiarze kary łącznej ma nadto względ na prewencyjne oddziaływanie kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej, co *expressis verbis* odzwierciedlenie znalazło w brzmieniu art. 85a kodeksu karnego.

Zasadnie zatem analizując te okoliczności, Sąd Rejonowy w Wągrowcu nie zastosował wobec skazanego postulowanej w apelacji skazanego zasady absorpcji uznając, że w przedmiotowym wypadku zastosowanie znaleźć powinna zasada asperacji. Podkreślić trzeba, że zarówno w doktrynie jak i w orzecznictwie zauważa się, iż niezależnie od możliwości zastosowania przy wymiarze kary łącznej zasady pełnej absorpcji, asperacji, jak i zasady pełnej

kumulacji, oparcie wymiaru kary na zasadzie absorpcji lub kumulacji traktować należy jako rozwiązanie skrajne, stosowane wyjątkowo i wymagające szczególnego uzasadnienia. Natomiast priorytetową zasadą wymiaru kary łącznej powinna być zasada asperacji (por. A. Marek: Komentarz, Kodeks karny, Warszawa 2004 rok s. 293; wyrok SN z 2 grudnia 1975 roku Rw 628/75, OSNKW 1976/2/33, wyrok SA w Katowicach z dnia 13 listopada 2003 roku, II AKa 339/03, LEX nr 183336) zastosowana w niniejszej sprawie. Zasadę całkowitej absorpcji stosować należy wyjątkowo albo wtedy, gdy wszystkie czyny wykazują bardzo bliską więź podmiotową i przedmiotową, albo orzeczone za niektóre czyny kary są tak minimalne, że w żadnym stopniu nie mogłyby rzutować na karę łączną, albo też istnieją jakieś szczególne okoliczności dotyczące osoby skazanego (wyrok SA w Katowicach z dnia 20 maja 2008 roku, sygn. akt II AKa 129/08, Biul. SAKa 2008/3/8, podobnie wyrok SA w Łodzi z dnia 28 lutego 2008 roku, sygn. akt II AKa 246/07 Prok.i Pr.-wkł. 2009/10/34) zwłaszcza odnoszące się do jego postawy po wydaniu poszczególnych wyroków skazujących. Związki przedmiotowe i podmiotowe oraz czasowe pomiędzy czynami za które orzeczono kary podlegające łączeniu w niniejszej sprawie nie mogą natomiast uzasadniać zastosowania wobec skazanego zasady absorpcji (szczególnie zważywszy na brak bliskości rodzajowej i czasowej jeśli chodzi o skazanie wyrokiem w sprawie II K 700/15). Nie uprawniają one również na tle całokształtu okoliczności sprawy decydujących o wymiarze kary łącznej, w szczególności względów

prewencji, do jej orzeczenia w oparciu o zasadę absorpcji. Skazany był bowiem popełnił wiele przestępstw, był uprzednio wielokrotnie karany. Poszczególne przestępstwa za które D. P. został skazany prawomocnymi wyrokami objętymi wyrokiem łącznym były społecznie szkodliwe, co znalazło wyraz w wymiarze poszczególnych kar wymierzonych skazanemu wyrokami cząstkowymi.

Dyrektywami mającymi istotny wpływ na wymiar kary łącznej, w tym także na zastosowanie jednej z zasad wymiaru tej kary pozostają względy prewencji indywidualnej oraz ogólnej (art. 85a k.k.).

Oceniając te względy wziąć trzeba pod uwagę dotychczasową karalność skazanego.

D. P. był skazany wielokrotnie, w tym za przestępstwa tożsame rodzajowo, co jak dotąd nie wpłynęło na zmianę jego postawy. Kilkukrotne skazywanie D. P. stanowi istotny czynnik prognostyczny przemawiający przeciwko ukształtowaniu kary łącznej w oparciu o zasadę absorpcji, bądź też zasadę asperacji z wymiarem kary znacznie bardziej zbliżonym do zasady absorpcji zupełnej. Skoro kara łączna stanowi syntetyczną, całościową ocenę zachowań skazanego, to winna być także adekwatną i racjonalną, z prewencyjnego punktu widzenia, reakcją organów wymiaru sprawiedliwości za popełnione przez niego przestępstwa, nie zaś przejawem bliżej nieuzasadnionej i wręcz niezrozumiałej, z punktu widzenia całego społeczeństwa, pobłażliwości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia

05 marca 2015 r., sygn. akt II AKA 285/14, OSASz 2015/4/5-15, Prok. Pr.-wkl. 2016/4/23, KZS 2016/3/55). Kara łączna ma zlikwidować swoistą konkurencję kar w postępowaniu wykonawczym, wynikłą z kilku skazań wprowadzonych jednocześnie do wykonania. Nie jest to jednak sposób na premiowanie sprawcy większej ilości przestępstw i w ten sposób instytucja kary łącznej nie powinna być postrzegana przez samych skazanych i społeczeństwo. Z tych też względów, stwierdzenia wymaga, iż w tej sprawie, zarówno cele prewencji indywidualnej, jak i generalnej, zostały przez Sąd Rejonowy zważone wzorcowo.

Także pozostałe z podniesionych w wywiedzionym środku odwoławczym okoliczności nie są tego rodzaju, by uzasadniały nie tylko orzeczenie kary łącznej w oparciu o zasadę absorpcji, lecz także i uznanie wymierzonej wobec skazanego zaskarżonym wyrokiem kary łącznej za rażąco niewspółmiernie surową.

Skazany nie ma racji podnosząc, iż w zaskarżonym wyroku Sąd Rejonowy nie uwzględnił w dostatecznym stopniu jego procesu resocjalizacyjnego w systemu programowego oddziaływania. Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wziął bowiem pod uwagę pozytywną opinię o skazanym, z której wynika, że proces jego resocjalizacji przebiega pomyślnie oraz to, że skazany był nawet nagradzany regulaminowo, nie był zaś karany dyscyplinarnie.

Tożsama, co do oceny zachowania się skazanego w okresie odbywania kary jest opinia uzyskana przez Sąd Okręgowy, na wniosek obrońcy

skazanego, z Zakładu Karnego w K.
z dnia 9 stycznia 2020r. – K. 86 -
87, która nie wnosi nic istotnego do
sprawy.

Jak bowiem wskazuje się
w orzecznictwie, **zachowanie
skazanego w czasie
wymierzania kary łącznej
może mieć znaczenie dla
wymiaru kary, ale
okoliczności tej nie można
nadawać nadmiernego
znaczenia, bo ma ono jedynie
funkcję subsydiarną** (por. wyrok
Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z
dnia 12 września 2013 r., sygn.
II AKa 142/13, LEX nr 1366142).
W kontekście powyższego to, że
skazany zachowuje się w zakładzie
karnym dobrze nie może być
okolicznością, która w decydującej
mierze, jak tego żąda skarżący,
miałaby wpłynąć na wymiar
orzeczonej kary łącznej, albowiem
taka postawa jest obowiązkiem
każdej osoby przebywającej w
warunkach izolacyjnych.

Za okoliczność całkowicie
usprawiedliwiającą nie można
również uznać rzekomego
krytycyzmu skazanego co do jego
postępowania z przeszłości oraz jego
młodego wieku.

Wniosek

Wniosek o zmianę zaskarżonego
wyroku łącznego poprzez
wymierzenie skazanemu kary
łącznej w wymiarze 3 lat
pozbawienia wolności.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania
wniosku za zasadny, częściowo
zasadny albo niezasadny.

